

Spojená škola, Pod papierňou, Bardejov

Školský vzdelávací program

1. a 2. Stupeň ŠZŠ – ISCED 1 – primárne vzdelanie
pre žiakov s mentálnym postihnutím

ISCED 1 – primárne vzdelávanie
pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými
poruchami s mentálnym postihnutím

Motto: „ Pomôž mi, aby som to urobil sám.“

M. Montessori

Názov programu: Škola hrou

Motivačný názov: „Svet mi raz bude vďačný, za to, že som proste jedinečný“.

Vzdelávací program	Pre žiakov s ľahkým, stredným a ťažkým stupňom mentálneho postihnutia - variant A, B, C
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Forma výchovy a vzdelania	Denná Individuálna
Dĺžka štúdia	A variant 9 B a C variant 10
Vyučovací jazyk	Slovenský
Druh školského zariadenia	Štátne

Vzdelávací program	Pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Forma výchovy a vzdelania	Denná Individuálna
Dĺžka štúdia	9
Vyučovací jazyk	Slovenský
Druh školského zariadenia	Štátne

Platnosť dokumentu

Dátum prerokovania ŠkVP na pedagogickej rade školy	
Dátum prerokovania ŠkVP na Rade školy	
Dátum schválenia ŠKVP zriaďovateľom	
Platnosť ŠKVP od	1.9.2014

Identifikačné údaje

Predkladateľ

Názov školy	Spojená škola
Adresa	Pod papierňou, 085 01 Bardejov
IČO	42079322
Riaditeľ školy	Mgr. Magdaléna Zábojníková
Zástupca pre SZŠ	Mgr. Božena Haburčáková
Zástupca pre PrŠ	Mgr. Anna Mikulová
Koordinátori pre tvorbu ŠkVP	Mgr. Darina Rondošová ved. MZ Mgr. Božena Haburčáková Mgr. Anna Mikulová
Spoluvorcovia ŠkVP	Vedúci MZ: A variant I. stupeň - Mgr.- Renáta Štofková A variant II. stupeň - Mgr. Erika Marinčinová B variant a Autisti - Mgr. Darina Rondošová C variant - Mgr. Zuzana Miškovská
Realizačný tím	Všetci pedagógovia spojenej školy, Pod papierňou , Bardejov
Kontakty	tel./fax : 054/4722182 e-mail: szsby@stonline.sk

Zriaďovateľ

Názov	Krajský školský úrad
Adresa	Tarasa Ševčenka 11, 080 01 Prešov

.....
Mgr. Magdaléna Zábojníková.
riad. školy

OBSAH

I. Charakteristika špeciálnej základnej školy.....	6
Cieľ školy.....	7
Veľkosť školy.....	7
Charakteristika žiakov špeciálnej základnej školy.....	8
Charakteristika pedagogického zboru.....	9
Organizácia prijímacieho konania.....	10
Ukončenie výchovy a vzdelávania.....	11
Dlhodobé projekty.....	11
Prezentácia školy.....	11
Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi.....	13
Priestorovo a materiálno – technické podmienky školy.....	14
Škola ako životný priestor.....	15
Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní.....	15
II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu.....	17
Pedagogický princíp školy.....	18
Pedagogické stratégie.....	20
III. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia.....	22
Hodnotenie žiakov.....	22
Hodnotenia zamestnancov.....	24
Hodnotenie školy.....	26
IV. Školský učebný plán.....	27
Využitie voliteľných hodín.....	27
Začlenenie prierezových tém.....	28
VARIANT A.....	29
Ciele výchovy a vzdelávania.....	29
Stupeň vzdelania.....	30
Profil absolventa.....	30
Kľúčové kompetencie.....	30
Vzdelávacie oblasti.....	33
Rámcový učebný plán.....	33
VARIANT B.....	35
Ciele výchovy a vzdelávania.....	35

Stupeň vzdelania	35
Profil absolventa.....	35
Kľúčové kompetencie	35
Vzdelávacie oblasti	37
Rámcový učebný plán	37
VARIANT C	39
Ciele výchovy a vzdelávania.....	39
Stupeň vzdelania	39
Profil absolventa.....	39
Kľúčové kompetencie	40
Vzdelávacie oblasti	40
Rámcový učebný plán	40
Rámcový učebný plán - krátené vyučovanie.....	42
AUTISTI	43
Ciele výchovy a vzdelávania.....	43
Stupeň vzdelania	43
Profil absolventa.....	43
Vzdelávacie oblasti	43
Rámcový učebný plán	44
V. Učebné osnovy.....	45
VI. Tematicko – výchovno vzdelávacie plány	46

I. Charakteristika špeciálnej základnej školy

Spojená škola, Pod papierňou v Bardejove sa nachádza v regióne s významnými historickými, kultúrnymi i prírodnými pamiatkami a poskytuje edukáciu žiakom s mentálnym postihnutím.

Škola má 50 ročnú tradíciu. Prvá zmienka o Osobitnej škole v Bardejove je z roku 1962. Vyučovať sa začalo v školskom roku 1962/1963 v odpoľudňajších hodinách v miestnostiach školskej družiny III. ZŠ s 33 žiakmi. Škola sa v školskom roku 1985/1986 presťahovala do novej budovy na Přerovskej ulici, kde sídlila do roku 2005. V septembri 2005 sa presťahovala do nových priestorov na ulicu Pod papierňou kde sídli doteraz. Od januára 2008 nesie názov Spojená škola.. Hlavné zameranie školy je akceptácia a rozvoj rodinných a kresťanských hodnôt.

Špeciálna základná škola je jednou z organizačných zložiek Spojenej školy. Ďalšie dve organizačné zložky Spojenej školy sú: Špeciálna materská škola a Praktická škola. /Majú samostatne rozpracovaný ŠkVP/.

- Špeciálna základná škola poskytuje vzdelávanie v troch základných vyučovacích variantoch A,B,C, vzdelávame aj autistov.

Súčasťou školy sú

- Centrum špeciálneho pedagogického poradenstva, poskytujúca komplexný špeciálnopedagogický servis pre celý okres Bardejov a fyzioterapeutické služby pre našich žiakov
- Školský klub detí - poskytuje žiakom zaujímavé využitie voľného času, plní funkciu relaxačnú a výchovnú.
- Školská jedáleň poskytuje žiakom ako aj zamestnancom školy obedy a pre ŠMŠ aj desiate.

Školu navštevujú nielen miestni žiaci, ale tiež žiaci z okresu Bardejov. Zloženie žiakov je vyvážené, máme žiakov s ľahkým, stredným, ťažkým mentálnym postihnutím a kombinovaným postihnutím, tiež žiakov s autizmom a inými poruchami autistického spektra.

Väčšina žiakov pochádza zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktoré ovplyvňuje aj ich dochádzku, správanie a edukačné výsledky.

Cieľ školy

Strategickým cieľom školy je stáť sa školou rodinného typu, ktorá má na zreteli osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby, rozvíjať jeho kreativitu, komunikatívnosť, sebazpoznávanie a vzdelávať ho aj v oblasti ľudských práv. Pomáhame žiakom zorientovať sa v sebe, prírode a spoločnosti získaním vedomosti a zručností potrebných pre život a tým sa aktívne zapojiť do života spoločnosti. K tomuto cieľu chceme dôjsť vytvorením príjemného školského prostredia s využívaním najmodernejšej edukačnej techniky. Pomocou špeciálnych edukačných metód a foriem práce poskytujeme žiakom komplexnú starostlivosť. Cieľom školy je :

- vytvárať pozitívnu sociálnu klímu,
- zabezpečiť rozvoj individuality osobnosti dieťaťa,
- podporovať u žiakov vzťah k poznaniu a učeniu hrou a zážitkovým učením,
- obohatiť výchovu a vzdelávanie o regionálne prvky- spoznať ľudové tradície a zvyky,
- vytvárať u žiakov schopnosť komunikácie, spolupráce a tolerance,
- demokraticky sa správať, konať a rozhodovať, vo vyšších ročníkoch a v praktickej škole primerane realizovať výchovu k manželstvu a rodičovstvu,
- cieľavedome využívať prestávky na pohyb a relaxačné chvíľky aj počas vyučovacej hodiny.

Veľkosť školy

Prvá zmienka o Osobitnej škole je z roku 1962. Vyučovať sa začalo v školskom roku 1962/1963 v odpoľudňajších hodinách v miestnostiach školskej družiny III. ZŠ s 33 žiakmi. Škola sa v školskom roku 1985/1986 presťahovala do novej budovy na Přerovskej ulici, kde sídlila do roku 2005. V septembri 2005 sa presťahovala do nových priestorov na ulicu Pod papierňou kde sídli doteraz.

Škola sa nachádza v tichom prostredí na začiatku sídliska. Pozostáva zo štyroch vzájomne prepojených pavilónov. Súčasťou školy je ČŠPP, ŠKD, ŠJ. Škola nemá telocvičňu. Súčasťou školského areálu - exteriéru je voľný priestor, ktorý je využitý a šport, voľnočasové aktivity /časť je už zrekonštruovaná./

Špeciálna základná škola poskytuje žiakom úplné základné vzdelávanie.

A, C, variant a Autisti - 1.až 9. ročník

B variant - 1. až 10. ročník.

Kapacita školy je cca 160 žiakov a 17 tried pre jednosmenné vzdelávanie. Od šk. roku 2014/2015 z dôvodu navýšenie počtu žiakov v organizačnej zložke PŠ a zriadení ŠMŠ bolo zavedené dvojsmenné vzdelávanie. Popoludňajšieho vzdelávania sa budú zúčastňovať žiaci s najnižším počtom hodín v jednotlivých variantoch. Pre týchto žiakov, bude v dopoludňajších hodinách zriadený ŠKD.

Charakteristika žiakov špeciálnej základnej školy

Škola poskytuje vzdelávanie žiakom s mentálnym postihnutím so stanovenou diagnózou ľahká mentálna retardácia, v menšej miere so strednou a ťažkou mentálnou retardáciou a viacnásobným postihnutím.., Vzdelávanie je poskytované na základe záverov psychologického a špeciálnopedagogického vyšetrenie v troch variantoch“ variant A, variant B, variant C. Školu navštevujú žiaci z okresu Bardejov.

Vzdelávanie je prepojené s reálnym životom. Škola v maximálne možnej miere usiluje o ochranu žiakov pred diskrimináciou, šikanou a ďalšími sociálno – patologickými javmi vytvorením miesta pre odborného koordinátora s aprobáciou – etopédia.

Vychovávame žiaka ako **človeka dobrého (čestného, morálneho, charakterného), múdreho na jeho individuálnej úrovni (tvorivého), aktívneho (samostatného, pracovitého, iniciatívneho) a šťastného** (vyrovnaného, optimistického).

Žiaci majú zaistené zdravé a bezpečné prostredie podľa platných noriem. Režim vyučovania je štandardný./ určuje ho školský poriadok/. Každá odborná učebňa má vnútorný poriadok, ktorého dodržiavaním predchádzame ohrozeniu zdravia žiaka a ničeniu školského majetku. Žiaci majú zabezpečený vhodný pitný a stravovací režim.

Skúsenosti so vzdelávaním žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Sú veľmi dobre. Vzhľadom na nižší počet žiakov v triede, asistentov učiteľov je možný individuálny prístup. Žiaci zažívajú častejšie úspech, nikto sa z nich nevysmieva. Tešia sa do školy, pretože sa v nej cítia dobre, pretože škola preferuje zážitkové učenie, učenie hrou. Integráciu s intaktnou populáciou realizujeme vrámci projektov, prezentácie sa žiakov na verejnosti - kultúrne vystúpenia pre SS, ZŠ, stredné školy a širokú verejnosť vrámci okresu.

Pri výchove a vzdelávaní sa snažíme dodržiavať myšlienku, M. Montessori „ **Pomôž mi, aby som to urobil sám.**“

Charakteristika pedagogického zboru

Priemerný počet učiteľov sa pohybuje okolo 23 pedagógov a troch výchovných pracovníkov. Počty závisia od počtu žiakov a otvorených tried. Pedagogický zbor je na vysokej odbornej úrovni. Tí, ktorí majú bohatú pedagogickú prax, ale nemajú požadované vysokoškolské vzdelanie si ho dokončujú a novoprijatí pedagógovia s vysokoškolským vzdelaním si musia rozšíriť vzdelanie o psychopédiu, teda o spôsobilosť pre výkon svojho povolania.

Základom funkčného učiteľského zboru je efektívna spolupráca všetkých jej členov, vzájomná dôvera a dobre fungujúce vzťahy. Tu zohráva kľúčovú úlohu vedenie školy, ktoré musí vytvárať také podmienky, aby škola bola schopná rozvíjať sa predovšetkým vlastnými silami a spoločným úsilím ľudí, ktorí v nej pracujú. Je potrebné využiť silné stránky pedagogického zboru - jeho takmer 100% kvalifikovanosť, univerzálnu aprobačnú štruktúru, jeho vekovú rôznorodosť, ochotu pracovať na sebe, udržiavať dobré vzťahy, ochotu obetovať voľný čas pre školu.

V škole pracujú asistentky učiteľa. Sú rozdelení na pomoc pedagógom. Jedna z nich pracuje aj so žiakmi, a rodičmi ktorí pochádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia,. Sú nápomocnými pri realizácii vyučovacieho procesu, prestávok, aktivitách školy, ako aj jednotlivých pedagógov.

Neodmysliteľnou činnosťou na škole je práca výchovného poradcu, ktorý komunikuje nielen so žiakmi, pedagógmi a rodičmi, ale aj s inštitúciami zaoberajúcimi sa záškoláctvom žiakov. Prácu na škole skvalitňujú aj odborní koordinátori pre jednotlivé činnosti – kultúru, šport, praktické zručnosti, zdravotník a pod.

Všetci zamestnanci sa snažia vytvoriť priaznivú klímu na škole na základe otvorenosti a partnerstva v komunikácii, úcty a tolerancie, uznania, empatie a spolupráce.

Pre plynulé zabezpečenie chodu školy je veľmi dôležitá úroveň aj funkčnosť metodických orgánov, jednotlivých metodikov ako aj inštitúcii podieľajúcich sa spoločne so školou na výchovno-vzdelávacom procese.

Z pohľadu vedenia školy túto spoluprácu hodnotíme kladne. Na škole pracujú MZ. Ich činnosť je zameraná hlavne na kontrolu a dodržiavanie ŠkVP, učebných osnov v danom predmete, na odbornom skvalitňovaní vyučovacieho procesu ako celku. V rámci MZ sa realizujú vzájomne hospitácie pedagógov.

Pedagogickí pracovníci sa priebežne vzdelávajú. Postupne realizovali a realizujú priebežne vzdelávanie na získanie kvalifikačných kompetencií v odbore špeciálna pedagogika pre mentálne postihnutých. Jedná pedagogička realizovala kvalifikačné vzdelávanie v odbore logopédia. Prešli školením IKT - skúsenosti využívajú v pedagogickej praxi. Školenia sú väčšinou organizované Metodickým centrom Bratislava, pobočka Prešov. Zamestnanci školy sa usilujú o neustály odborný rast, ako aj svoj profesionálny rast a to vzdelávaním podľa plánu kontinuálneho vzdelávania na získanie príslušných kompetencií.

Organizácia prijímacieho konania

Škola neorganizuje špeciálne prijímacie konanie do prípravného ani ostatných ročníkov. Žiak sa do školy prijíma na základe jeho zdokumentovaného zdravotného znevýhodnenia. Postup pri prijímaní žiakov s mentálnym postihnutím do školy prebieha podľa § 95 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a v súlade s § 7 vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách. O prijatí žiaka do školy rozhodne písomne po prerokovaní v pedagogickej rade školy riaditeľka školy. V súlade s §19,20, 97 zákona MŠ SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (Školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách. do ŠZŠ prijímame žiakov len na základe diagnostických vyšetrení so súhlasom rodiča, alebo zákonného zástupcu a odporúčania psychológa z CPPP. Títo žiaci musia mať preukázateľné zdravotné znevýhodnenie a preto sa nemôžu úspešne vychovávať a vzdelávať v základnej škole. Pred prijatím žiaka so zdravotným znevýhodnením do ŠZŠ CŠPP, pracujúce pri škole/ ak žiak nie je evidovaný v inom CŠPP/ vykoná diagnostické vyšetrenie žiaka, ktoré je súčasťou podkladov na rozhodnutie o prijatí žiaka do ŠZŠ. Žiaka so zdravotným znevýhodnením prijímame na základe jeho zdravotného znevýhodnenia zdokumentovaného vo vyplnenom a potvrdenom tlačive schválenom MŠ SR „Návrh na prijatie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do špeciálnej školy“, ktoré obsahuje aj správu z diagnostických vyšetrení s určenou diagnózou, odporúčania k výchove a vzdelávaniu žiaka a návrh na prijatie žiaka do našej školy/.

Ukončenie výchovy a vzdelávania

V súlade s §22 zákona MŠ SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (Školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Žiak skončí plnenie povinnej školskej dochádzky absolvovaním 10 rokov vzdelávania v SZŠ podľa školského zákona alebo dňom 31. augusta príslušného školského roka, v ktorom žiak dovŕšil 16. rok veku.

Žiakovi ôsmeho ročníka vzdelávacieho programu SZŠ, ktorý dovŕšil 16 rokov veku, riaditeľ školy umožní ukončiť deviaty ročník a získať nižšie stredné vzdelanie, ak je predpoklad úspešného ukončenia najneskôr do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 17. rok jeho veku.

Žiakovi s ťažkým zdravotným postihnutím riaditeľ školy umožní vzdelávanie v SZŠ až do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕšil 18 rokov veku.

Dlhodobé projekty

V oblasti dlhodobých projektov sa Špeciálna základná škola zapojila do mnohých úspešných projektových aktivít.:

- od roku 2001 projekt Infovek - budova školy je vybavená prvou počítačovou učebňou,
- projekt Zdravá škola,
- projekt Protidrogová prevencia,
- program výchovného poradenstva,
- environmentálny projekt / Recyklohry, Energia u vás doma/,
- čítajme s Osmijankom – pridaj sa aj ty,
- záložka do knihy spája školy,
- projekt Sabi.

Prezentácia školy

Žiaci našej školy sa radi prezentujú svojimi schopnosťami pri rozličných príležitostiach. Tieto akcie sa konajú na pôde školy. Pozývame na ne rodičov, starých rodičov a príbuzných žiakov. Škola tradične organizuje tieto akcie: Víťanie Mikuláša, vianočnú besiedku, fašiangový karneval, Krížovú cestu, oslavu Dňa matiek, týždeň zdravia, týždeň športu, Európsky deň

rodičov a škôl, plavecký výcvik, a iné. Do prípravy týchto aktivít zapájame všetkých žiakov a pedagógov a snažíme sa aby obsah a forma programu bola vždy nová, zaujímavá, úsmevná či originálna.

Popri edukačnej činnosti, škola pri významných výročiach organizuje vystúpenia nielen pre rodiny žiakov ale aj pre širokú verejnosť. Pochopiteľne, je to organizované vo väčších priestoroch ako je škola. Svoje priestory nám zapožičiava Základná umelecká škola M. Viliaca v Bardejove a v poslednom čase vystúpenia pre verejnosť organizujeme v športovej hale.

Pri 40. výročí založenia školy to bolo vystúpenie s názvom „Srdce na dlani“, pri 45. výročí „Hviezdy zeme“. V roku 2009 sme pripravili divadelné predstavenie „Taký je život“ v ktorom vystupovala okrem žiakov, učiteľov a rodičov aj známa slovenská herečka Petra Polnišová a hudobne sa podieľal spevák Marian Čekovský.

Poslednou prezentáciou našich žiakov, rodičov a pedagógov bolo vystúpenie pri príležitosti 50. výročia založenia školy s príznačným názvom „Taký je život II“. Vystúpenia v športovej hale boli odohrané na dvakrát. Dopoludnia pre žiakov bardejovských základných a stredných škôl, poobede pre rodičov, priateľov školy, predstaviteľov zriaďovateľa, mesta a sponzorov školy. Cieľom týchto programov je zvýšiť povedomie verejnosti o mentálne postihnutých žiakov a zároveň tým budovať a zvyšovať ich sebavedomie.

K doteraz realizovaným aktivitám propagujúcim a prezentujúcim školu môžeme zaradiť:

- dni otvorených dverí na našej škole,
- výstavy žiackych výtvarných prác a výtvorov v Hornošarišskom osvetovom stredisku a Poľsko- slovenskom dome
- prezentačné DVD o našej škole a z rôznych výchovných projektov, ktoré škola organizovala,
- vydaný buletin k 40 výročiu a k 50 výročiu školy
- propagácia školy a školských aktivít v regionálnej televízii (redaktorka Mária Mochnacká)
- propagácia školy v regionálnych novinách (Bardejovské novosti),
- účasť na športovej súťaži v poľskom meste Strože,
- prezentácia kultúrneho programu a výrobkov žiakov na medzinárodných konferenciách organizovaných Teologickou fakultou, katedrou sociálnej práce v Košiciach,
- posielanie vlastných vianočných a veľkonočných pozdravov.

Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Rada školy je vrcholným orgánom školy a je založená v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní. Pozostáva z 11 členov v nasledujúcom zastúpení : 4 delegovaní zástupcovia zriaďovateľa školy, 3 zvolení zástupcovia rodičov, 2 zvolení zástupcovia pedagogických zamestnancov školy, 1 zvolený zástupca nepedagogických zamestnancov školy a 1 zvolený zástupca materskej školy . Rada školy sa v priebehu školského roka stretáva minimálne 4 krát a v prípade potreby i viac krát. Práva a povinnosti Rady školy vyplývajú z ustanovenia zákona. Zaujíma sa prácu a výsledky dosahované školu. Vyjadruje sa k programu školy, ekonomickej situácii, schvaľuje záverečnú správu a školský vzdelávací program. Je partnerom vedenia školy, má významné zákonom stanovené právomoci. Jej členovia, najmä zastupujúci zriaďovateľa školy majú významné možnosti pri presadzovaní spoločných cieľov a stratégie školy.

Rada rodičov pracuje na pôde školy od samotného vzniku školy. Na čele rady je výbor zložený z predsedu, podpredsedu a hospodára. Schôdze sa organizujú v pravidelných intervaloch minimálne dvakrát v roku. Triedne aktivity sú organizované priebežne podľa potreby počas školského roka.

Občianske združenie „Pomôžme postihnutým deťom“ Spolupráca je na veľmi dobrej úrovni. Rodičia sú ochotní škole pomôcť vo všetkých smeroch. Okrem finančnej pomoci ochotne fyzicky pomôžu pri uskutočňovaní školských aj mimoškolských podujatí.

Klub žiakov Činnosť klubu žiakov je zameraná na podporovanie optimálneho rozvoja osobnostných kvalít, zvyšovanie úrovne, čiastkových zložiek intelektu, rozvíjanie základných a všeobecných poznatkov, podnecovanie samostatného uvažovanie, poukázanie na vhodné spôsoby riešenia neznámych a problémových situácii, podporovať všestranný rozvoj žiakov s mentálnym postihnutím, primerane stimulovať samostatnosť, tvorivosť, rozvoj sociálnych spôsobilostí (sebaúcta, sebapoznanie...), učiť žiakov relaxovať, redukovať nepozornosť a zvyšovať koncentráciu, redukovať prejavy hyperaktivity, socializovať žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, eliminovať nežiaduce prejavy v správaní žiakov.

Metodické centrum Prešov je ústredne riadenou organizáciou MŠ SR na výkon metodickéj činnosti a na ďalšie vzdelávanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov. Zamestnanci školy využívajú ponuky vzdelávania jednotlivých odborných metodických činností v rôznych oblasti odborného garantovania.

Veľmi dobrá spolupráca školy je Centrom psychologicko-pedagogického poradenstva a prevencie v Bardejove, Centrom voľného času, Hornošarišským osvetovým strediskom, Poľsko - Slovenským domom, Okresnou knižnicou ,Mestským úradom, Odborom školstva, ako aj s mestskými poslancami v školskej komisii. Potom je to spolupráca so zariadeniami DSS Ália, ,DSS Dúha, IZKOR-GYM a domov dôchodcov. Stretávame sa pri rozličných príležitostiach, ale nielen to, vieme si pomôcť, vzájomne sa povzbudiť, poradiť a tak participovať na dobre toho druhého.

Spolupráca s materskými , základnými školami , strednými školami , súkromnými ZUŠ v okrese je na dobrej úrovni, vzájomne sa pozývame na tvorivé dielne, športové dopoludnia, kultúrne programy....Aj takýmto spôsobom sa škola zviditeľňuje a buduje si dobré meno.

Priestorovo a materiálne – technické podmienky školy

Škola má k dispozícii celkom 17 tried z toho Špeciálna základná škola má k dispozícii počet tried podľa počtu zradených tried v tom ktorom školskom roku.. Triedy sú vybavené novým výškovo nastaviteľným školským nábytkom. Triedy sú dotvorené relačnými kútikmi.

Školský klub detí má tri priestorovo rozsiahle miestnosti, využívané na odpoľudňajúce činnosti. Priestory sú funkčne vybavené tak, aby pomohli naplňovať obsah výchovy a vzdelávania poskytovaného ŠKD. Súčasťou školy je Centrum špeciálneho pedagogického poradenstva, ktoré má k dispozícii 4 miestnosti – miestnosť pre psychológa, sociálneho pracovníka, psychopéda a rehabilitačnú miestnosť. Školskú jedáleň zastrešuje kuchyňa a priestranná jedáleň. Škola má odborné učebne – PC učebňa, školská dielňa a školská kuchynka. Všetky odborné učebne sú zariadené nadštandardne. Pedagógovia majú k dispozícii tri kabinety. Priestory pre prevádzkových pracovníkov sú účelovo a kvalitne zariadené. Učebnice, didaktické pomôcky, a komunikačná technika, ako aj ďalšie pomôcky pre skvalitnenie vyučovacieho procesu sú zabezpečované v rámci finančných možností školy.

Bola vykonaná čiastočná rekonštrukcia školy- spevnenie časti obvodových múrov, čiastočné odvodnenie, výmena okien, a dverí, časti hygienických zariadení. Zrealizovala sa výstavba dopravného ihriska, relaxačnej zóny /preliezky, hojdačky ,kolotoč, pohyblivý chodník/. V exteriéri školy boli zrealizované okrasné skalky a bylinková záhradka, na ktorých budú žiaci pracovať v rámci hodín PVC. Boli zrekonštruované časť sociálnych zariadení. Plány do budúcnosti- dokončiť rekonštrukciu a spevnenie obvodových múrov, prístupovej cesty, upraviť

časť areálu ako športovisko, keďže škola nedisponuje telocvičňou, zrekonštruovať školskú dielňu.

Škola ako životný priestor

Cieľom školy je vytvárať také životné prostredie, aby sa v ňom dobre cítili všetci. Snažíme sa o neustále skvalitňovanie estetiky životného priestoru. Týka sa to tak estetickej výzdoby, ako aj aktuálnosti nástenných novín, ktoré visia v triedach a po chodbách našej školy. Estetiku školy dotvárajú kútiky živej prírody, či už je to v spoločných priestoroch, ale aj v triedach.

Žiaci sú vedení k ochrane prírody, k pochopeniu základných ekologických súvislostí a environmentálnych problémov. Žiakov vedieme k tomu, aby udržiavali poriadok a čistotu na svojich pracovných miestach, v triedach, na chodbách a vo všetkých priestoroch školy.

Triedni učitelia so svojím žiackym kolektívom si vytvárajú v kmeňových triedach pracovné prostredie im vyhovujúce. Nástenky v triedach sú vždy vhodne aktualizované a prehľadne približujú udalosti zo života triedy, spoločnosti alebo aktualizujú preberané učivo vytvorenými projektmi

Vo výučbe vytvárame dostatok príležitostí k pochopeniu vysokej hodnoty zdravia a prijatia zdravého životného štýlu ako základného životného postoja u žiakov.

Ponukou záujmových činností podnecujeme zmysluplné využitie voľného času.

Každoročne majú žiaci možnosť vrámci kultúrnych poukazov zažívať atmosféru malých divadelných foriem priamo v škole. Vyberáme predstavenia, ktoré sú pre žiakov nielen zábavou, únikom z vyučovania, ale najmä poučením, nenásilným hravým vzdelávaním. Žiaci sa popritom učili aj správaniu sa na rôznych spoločenských podujatiach.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

BOZP je prioritnou témou ktorej budeme i naďalej venovať zvýšenú pozornosť. Všetci pracovníci školy prešli základným školením o bezpečnosti práce, každoročne v mesiaci september sú preškoľovaní a dopĺňajú si najnovšie zmeny v zákonoch. Túto oblasť pokrývajú odborní externí pracovníci /BOZP, PO/. Žiaci sú každý rok na prvých hodinách poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia.

Vyučujúci predmetov ako telesná výchova, pracovné vyučovanie, práca v odborných učebniach, a tiež pred rôznymi akciami mimo budovy školy, ako sú výlety, exkurzie, kurzy, vychádzky, sú povinní poučiť žiakov o pravidlách správania sa. Tie sú zapracované aj do školského poriadku pre žiakov a informujeme o nich aj rodičov.

Za bezpečné prostredie zodpovedá školník, ktorého dennou povinnosťou je skontrolovať priestory školy pred vyučovaním. Škola má vypracovaný plán revízií jednotlivých zariadení. V každej odbornej učebni visí organizačný poriadok. Budova školy je poistená.

Vhodná štruktúra práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek žiakov:

- v prípravnom ročníku až štvrtom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť
- vyučovacích hodín, v piatom ročníku až deviatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina trvá 45 minút, poslednú vyučovaciu hodinu možno skrátiť na 40 minút,
- s prihliadnutím na osobitosti žiakov môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaradovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami,

Pri zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje s týmito odchýlkami: (vyhláška 322, § 2, č. 24)

- a) pri kúpaní a pri plaveckom výcviku je v jednej skupine najviac päť žiakov,
- b) pri lyžiarskom výcviku má jeden inštruktor v skupine najviac osem žiakov,
- c) pri školskom výlete je počet žiakov v skupine rovnaký alebo nižší ako počet žiakov
- d) v triede, ak je počet žiakov v skupine pri školskom výlete vyšší ako počet žiakov
- e) v triede, riaditeľ školy zabezpečí účasť ďalšej poučenej plnoletej osoby.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických pracovníkov pri vzdelávaní:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha,
- dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- priestor pre ošetrovanie úrazu a ku krátkodobému pobytu zraneného, resp. chorého žiaka ,
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná
- kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku
- dôvery, políciu,

- zabezpečený vhodný pitný a stravovací režim,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok
- v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

Bezpečnosť žiakov je pevnou a neodmysliteľnou súčasťou výchovno–vzdelávacieho procesu. Každoročne na začiatku školského roka poučujeme žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci , na úvodných hodinách predmetov vyžadujúcich zvýšenú pozornosť na bezpečnosť, pred exkurziami, výletmi, vychádzkami a návštevami rôznych podujatí. Na rôznych školských aktivitách a vyučovaní mimo priestorov školy sa môžu žiaci zúčastniť, len na základe informovaného súhlasu rodiča.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program je otvoreným dokumentom, ktorý bude ďalej upravovaný a dopĺňaný podľa záujmu a potrieb žiakov, učiteľov, pripomienok rodičov a taktiež podľa skúseností s realizáciou tohto prvotného znenia.

„ Pomôž mi, aby som to urobil sám“, táto prosba s ktorou sa na M. Montessori obrátilo malé dieťa sa stala hlavným krédom jej pedagogiky. To znamená, že nie je úlohou dospelých formovať dieťa, ale urobiť všetko preto, aby dieťa vlastnými silami a svojim tempom získalo nové vedomosti, zručnosti a návyky.

Myšlienku M. Montessori si škola osvojila, ako motto pri realizácii ŠkVP, ktorá zdôrazňuje slobodu dieťaťa, jeho prirodzenú aktivitu a záujem o poznávanie. Vytvára veľký priestor pre individuálnu činnosť podľa záujmu dieťaťa. Prostredníctvom samostatnej práce so špeciálnym didaktickým materiálom dieťa objavuje, tvorí, učí sa na vlastných chybách, vlastnou skúsenosťou. Urýchlenie vnútorného vývoja sa navonok prejaví prepuknutím spontánnej aktivity dieťaťa, nastolením jeho vnútornej rovnováhy a sebadisciplíny. Vzťah učiteľky a dieťaťa je plný vzájomnej dôvery a úcty. Úlohou učiteľky je pomôcť dieťaťu na jeho ceste k samostatnosti a udržať jeho prirodzenú zvedavosť a túžbu po sebazdokonaľovaní.

Vízia: vytvoriť školu modernú, tvorivú, rodinného typu, ktorá individuálnym prístupom dosiahne maximum u jednotlivca. V naplňaní školské programu nám pôjde o väčší rešpekt k potrebám a záujmom žiaka a k jeho príprave na praktický život.

Cieľ: pomocou špeciálnych výchovno-vzdelávacích metód a foriem práce poskytovať žiakom komplexnú starostlivosť, vybaviť ich súborom kľúčových kompetencií na úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná a pripraviť ich tak na pracovné a sociálne uplatnenie v spoločnosti. Budeme vytvárať priestor pre rozvoj osobnostných vlastností, vlastných skúseností, dávať žiakom príležitosť k aktívnym činnostiam.

ŠkVP /školský vzdelávací program/ : sa riadi požiadavkami školského zákona, štátneho vzdelávacieho programu, vychádza z cieľov a zamerania (profilácie) školy, je orientovaný na rozvíjanie individuálnych predpokladov každého žiaka. ŠkVP budeme rozvíjať sociálne učenie a zameriame sa na riešenie problémov vychádzajúcich z reálneho života. Stratégiou a hlavnou myšlienkou nášho školského vzdelávacieho programu je učenie pre praktický život. Na prvom mieste máme záujem o zmysluplné vzdelávanie korunované pocitom šťastia z objavovania.

Škola sa nachádza v regióne s významnými historickým, kultúrnymi i prírodnými pamiatkami zaradenými do celosvetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Túto pozíciu školy chceme využívať a prehlbovať u žiakov hrdosť a lásku k svojmu rodisku a regiónu.

Pedagogický princíp školy

Pedagogickým princípom školy je demokratické a humánne vzdelávanie a výchova žiaka. Snahou školy je dosiahnuť optimálny rozvoj osobnosti žiaka a kvality jeho života s prihliadnutím k možnostiam daným povahou a stupňom postihnutia.

Výchovno-vyučovací proces je kreatívna práca vyžadujúca tvorivých pedagógov. Všetci pedagogickí pracovníci sú povinní vytvárať v škole a triede vhodnú pracovnú klímu bez ohrozenia a stresu.

V edukačnom procese je potrebné:

- osvojiť si stratégiu učenia a motivovať žiakov k učeniu,
- podnecovať žiakov k mysleniu na základe názoru a k riešeniu problémov na individuálnej úrovni,
- viesť žiakov k všestrannej a účinnej komunikácii,
- rozvíjať schopnosť spolupracovať a rešpektovať prácu,

- viesť k uvedomovaniu si svojich práv a povinností,
- rozvíjať pozitívne city, vhodné správanie,
- učiť chrániť si vlastné zdravie a zdravie iných,
- viesť k ohľaduplnosti a učiť ich spoločne žiť s ostatnými ľuďmi,
- poznávať svoje schopnosti a možnosti, vedieť ich využívať v osobnom i pracovnom živote.

Pedagóg tvorca modernej školy

Prvoradé pre pedagógov bude stanoviť v rámci svojich predmetov ciele, metódy a prostriedky vzdelávania, aby ich realizáciou žiakov naučili:

- identifikovať a analyzovať problémy s návrhom riešenia,
- získavať, rozvíjať manuálne zručnosti,
- pracovať s modernými informačnými technológiami,
- úcte k rodičom a k ostatným osobám, ku vlastnej kultúre, jazyku, k národným hodnotám, k regiónu, k pôvodu,
- úcte k ľudským právam a základným slobodám,
- zodpovednému prístupu k životu v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, znášanlivosti, rovnosti, priateľstva medzi ľuďmi, ale aj národmi,
- zdokonaľovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- kontrolovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty.

Pedagógovia a výchovní pracovníci v našej škole sa snažia vytvárať také podmienky, aby edukačný proces bol pre žiakov zaujímavejší, pútavejší, v ktorom by sa mohli všestranne rozvíjať a zažívať radosť z úspechu. Predpokladom na dosiahnutie tohto cieľa je dodržiavanie určitých zásad pre výchovu a vzdelávanie žiakov s využitím individuálneho prístupu, lebo nie každý žiak nadobúda nové poznatky, skúsenosti a zručnosti rovnakým tempom. Učiteľ pracuje tak, aby u žiakov nevznikal pocit menejcennosti pri stálom opakovaní neúspechu, preto hľadá oblasti, v ktorých sú úspešní. Pracuje na vytváraní priaznivej klímy a vhodného prostredia a to vytváraním pracovnej pohody, v ktorom edukácia prebieha. Uprednostňuje pozitívne hodnotenie – povzbudenie, ocenenie a pochvalu, a to nie len za dobré výsledky, ale predovšetkým za snahu. Prostredníctvom metód a foriem výučby stimulujeme rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporujeme ich cieľavedomosť, samostatnosť, tvorivosť a kreatívnosť a sprostredkujeme obsah učiva. Uvedomujeme si, že úspešnosť vyučovania závisí od vhodného výberu organizačných foriem a didaktických metód, preto sa vo vyučovaní

snažíme uprednostňovať tie stratégie výučby ktorými môžeme u žiakov dosiahnuť požadované kompetencie. Prostredníctvom nich cielene a profesionálne rozvíjame osobnosť žiaka.

Výchova a vzdelávanie sa bude uskutočňovať v duchu moderných európskych, svetových a národných trendov, sociálnych a kresťanských tradícií, pri uplatňovaní princípov demokracie.

Pedagogické stratégie

- moderné vyučovanie – modernou technikou
- od hry k cieľavedomej práci
- individuálny výchovno-vzdelávací program pre jednotlivých žiakov
- realizácia intervenčných činností – vzdelávanie, reedukácia, kompenzácia, stimulácia
- aktívna činnosť psychológa, psychopéda, logopéda, etopéda, rehabilitačného pracovníka, sociálneho pracovníka
- mimoškolské aktivity
- rozvoj individuálnych potrieb a záujmov žiakov v záujmových útvaroch
- ČŠPP – diagnostika, readiagnostika, spolupráca s pedagógmi, s rodičmi a inými odbornými pracovníkmi, tvorba individuálnych učebných plánov
- ŠKD - kreatívne plánovanie voľnočasových aktivít, odborná a kvalitná príprava na vyučovanie
- ŠJ – predchádzanie obezite. správne stravovacie aktivity.

Kľúčové kompetencie k pedagogickým stratégiám:

***otvorenými dverami**

Škola je otvorená žiakom i verejnosti.

Cieľom je nájsť pre každého individuálnu cestu k vzdelávaniu, cestu, ktorá mu bude čo najviac vyhovovať.

***otvorenými očami**

Vedenie žiakov správnemu vnímaniu.

Človek nesmie zatvárať oči pred diskrimináciu, *xenofóbiou, intoleranciu a rasizmom.*

Otvorenými očami je potrebné vnímať svet, hľadať si svoje miesto v spoločnosti a v duchu

humanizmu vychovávať. Cieľom je sebavedomý jedinec, ktorý spoznáva demokratickú spoločnosť a hľadá si v nej svoje miesto. Spoznáva a rozvíja vlastné schopnosti v súlade s reálnymi možnosťami a uplatňuje ich spolu s nadobudnutými vedomosťami a zručnosťami.

***otvorenou komunikáciou**

Vedenie žiakov k všestrannej a otvorenej komunikácii.

Každý má mať možnosť prejavovať sa ako svojprávna, slobodná a zároveň zodpovedná osobnosť, ktorá uplatňuje svoje práva a plní si svoje povinnosti. Škola vytvára podmienky pre rozvoj schopnosti učiť sa žiť a komunikovať s ostatnými ľuďmi. Zapája žiakov do kultúrneho života v škole i mimo školy.

***otvorenou náručou**

Každý má možnosť nájsť pocit bezpečia a spolupráce

S otvorenou náručou ako symbolom pomoci vychovávame deti k vzájomnej úcte a pomoci. Škola vedie žiakov k tolerancii, ohľaduplnosti k iným ľuďom, kultúram a duchovným hodnotám. Svojím jednaním neobmedzuje druhých. Rozvíjame schopnosť spolupracovať a rešpektovať prácu a úspechy vlastné i druhých.

***otvorenou dlaňou**

Radosťou je nielen dostávať, ale i dávať.

Túto radosť by mal poznať každý žiak. Symbol otvorenej dlane ponúka vzdelávanie, podporu a priateľstvo. Podporujeme prejavy pozitívnych citov v chovaní, jednaní a prežívaní životných situácií. Rozvíjame vnímavosť, citlivé vzťahy k ľuďom, prostrediu a prírode. Aktívne rozvíjame a chránime fyzické, duševné a sociálne zdravie pri celkovej zodpovednosti k sebe i druhým.

V edukácii je potrebné zabezpečiť:

- odstraňovať architektonické bariéry, realizovať potrebné zmeny úpravy interiéru školy a triedy,
- uplatňovať princíp diferenciacie a individualizácie edukácie pri organizovaní činností, pri stanovení obsahu, foriem a metód výučby,
- zabezpečiť potrebné a dostupné kompenzačné pomôcky, vhodné učebnice, didaktické pomôcky,
- vytvoriť podnetné a ústretové prostredie na edukáciu,
- uplatňovať alternatívne formy komunikácie,
- pri hodnotení práce zohľadniť druh, stupeň a mieru postihnutia,
- uplatňovať zdravotné hľadiska a rešpektovať individuálne potreby žiaka,

- zlepšiť spoluprácu s rodičmi v edukácii / vo väčšej miere sa spolupodieľať na výchovno – vzdelávacích výsledkoch /.

Pri plnení úloh využívať zásady:

- najskôr poznaj, potom vychovávaj,
- nie proti postihnutiu, ale v prospech postihnutého,
- vychovávať nielen postihnutého, ale aj jeho okolie.

Ak žiaka povzbudzujeme pri práci, naučíme ho smelosti a odvahe,

- ak dieťa vedieme k tolerancii, naučí sa trpezlivosti,
- ak dieťa vychovávame s pochvalou, naučí sa objektívne hodnotiť,
- ak vedieme dieťa k poctivosti, naučí sa spravodlivosti,
- ak zdôrazňujeme bezpečie, naučíme ho dôvere,
- ak vytvoríme priateľské prostredie, naučíme ho hľadať vo svete lásku.

III. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia

Vnútorňý systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

Hodnotenie žiakov

Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Hodnotenie školy

Hodnotenie žiakov

Cieľom hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenie je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Prednosť dávame pozitívnemu vyjadrovaniu.

Vedomosti, schopnosti a zručnosti žiakov budú klasifikované známku aj slovne hodnotené. Slovné hodnotenie na rozdiel od klasifikácie známkami umožňuje predovšetkým podať dieťaťu spätnú väzbu o dosiahnutých osobných pokrokoch pri osvojovaní konkrétnych vedomostí, schopností a zručností bez porovnávania s ostatnými žiakmi

Pri hodnotení :

- Vychádzame z platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu.
- Dodržiavame zásady a pravidlá pozitívneho hodnotenia
- Cieľavedome vedieme žiakov k sebahodnoteniu, sebakontrolu.
- Žiakom predkladáme reálne a dosiahnuteľné ciele.
- Nerozdeľujeme žiakov na úspešných a menej úspešných.
- V 1. ročníku zavedieme žiakom hodnotiace portfólio.

Využívame tieto spôsoby hodnotenia:

Hodnotenie a klasifikácia sa uskutočňuje ako priebežné hodnotenie a celkové hodnotenie.

- **priebežné hodnotenie:** Priebežné hodnotenie sa uskutočňuje na vyučovacích hodinách z jednotlivých predmetov. Hodnotenie známku/ A variant/, slovné ohodnotenie/ B a C variant/, neverbálne gestá
- **celkové hodnotenie /na vysvedčení/:** v súlade s platnou legislatívou na vysvedčení A variant známku, B a c variant slovné hodnotenie. Celkové hodnotenie žiaka sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka, vyjadruje výsledky klasifikácie a slovného hodnotenia v jednotlivých vyučovacích predmetoch. Celkové hodnotenie a klasifikácia žiaka sa prerokuje a odsúhlasí v pedagogickej rade školy

Vedíme žiakov **k sebahodnoteniu** : vedíme žiakov k tomu, vedeli hodnotiť seba, svoju prácu. Sebahodnotenie býva konfrontované v diskusii s hodnotením spolužiakov a učiteľa. Sebahodnotenie žiaka je neoddeliteľnou súčasťou procesu hodnotenia, ale súčasne jednou z významných kompetencií, ktorú chceme žiakov naučiť.

Okrem sumatívnych výsledkov sa sústreďíme na rozpracovanie normatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou jeho **hodnotiaceho portfólia**, ktoré bude predstavovať materiály rôzneho druhu dokumentujúce stav jeho vedomostí, schopností, spôsobilostí a zručností.

Podľa spôsobu využívame skúšanie :

Ústne – hovorený prejav, prednes, ...

Písomné – písomné práce, testy, diktáty, ...

Praktické činnosti- overovanie manuálnych zručností pracovného postupu

Podľa počtu súčasne skúšaných žiakov realizujeme:

- Individuálne skúšanie
- Skupinové skúšanie

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov s mentálnym postihnutím berieme do úvahy stupeň mentálneho postihnutia a vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Hodnotíme nielen jeho vedomosti a zručnosti, ale aj jeho snahu, zapájanie sa do činností, plnenie si povinností a pokrok. Pristupujeme ku každému žiakovi individuálne,

Za účelom získania spätnej väzby, získania informácií, ako sa žiaci učia, odhalenia a diagnostikovania nedostatkov, chýb, ťažkostí a príčin v procese učenia sa žiaka za účelom ich odstránenia a zefektívnenia jeho učebnej činnosti využívame veľmi často formatívne hodnotenie, ktoré nebýva spojené s klasifikáciou žiakov. Priebežné a záverečné hodnotenie žiakov je spojené so sumatívnym hodnotením.

Pri skúšaní, hodnotení a klasifikácii žiackych učebných výkonov sa budeme aj naďalej riadiť zásadami:

- zisťovať a hodnotiť treba to, čo žiak vie a nesnažiť sa v prvom rade odhaľovať jeho nedostatky, aj keď bez ich poznania nemožno pristúpiť k ich odstráneniu,
- žiaka porovnávame len so žiakom samým. Pokrok žiaka v čase sledujeme prostredníctvom pracovného portfólia a pri hodnotení výsledkov žiaka vychádzame z jeho vlastných možností a schopností.

Máme za to, že práve takáto formulácia prospechu umožňuje objektívnejšie zhodnotiť nielen poznatky, zručnosti a návyky, ale aj snahu žiaka, jeho tvorivosť, aktivitu a celkový záujem o učenie.

Hodnotenia zamestnancov

Kontrolný systém je jedným z najdôležitejších činností riadenia. Ak má byť účinný a najmä prinášajúci efekt, stabilizáciu a napredovanie organizácie, musí byť systematický, adresný a plánovaný, otvorený a spravodlivý. Systém spočíva v prehľadnom rozdelení kompetencií, jasných pravidiel, jeho hierarchickom usporiadaní. Má svoju logiku, je časovo plánovaný. Sleduje kvalitu a úroveň prijatých cieľov, poukazuje na nedostatky. Je zdrojom informácií pre ďalšie smerovanie ba ďalšiu personálnu činnosť .

Je dôležitým motivačným faktorom. Globálne posudzuje schopnosti pracovníkov, pravidelne sa prehodnocuje. Okruhy hodnotenie tém sú vypracované spoločne so zamestnancami sú v súlade s legislatívou, odobrené OZ. Sú zverejnené na dostupnom mieste.

Ciele kontroly:

- získať prehľad o odbornej a metodickej pripravenosti učiteľov a výchovných pracovníkov,
- zabezpečiť plynulý chod vyučovania, dodržiavanie pracovnej disciplíny, rozvrhu hodín,
- sledovať plnenie úloh plánu práce školy, ako aj ostatných vnútorných dokumentov školy, pracovno-právnych predpisov, z pracovných porád,
- dodržiavanie bezpečnostných predpisov,
- získať prehľad o úrovni výchovno - vzdelávacieho procesu,
- získať prehľad o objektívnosti hodnotenia a klasifikácie žiakov jednotlivými učiteľmi, s cieľom zabezpečiť zjednocovanie kritérií pri klasifikácii,
- využívanie učebných pomôcok a didaktickej techniky,
- stav pedagogickej a žiackej dokumentácie,
- kvalita spolupráce jednotlivých vyučujúcich ako aj všetkých zamestnancov,
- úroveň práce v záujmových útvaroch,

Hodnotenie zamestnancov sa realizuje na základe:

- pozorovania (hospitácie),
- rozhovoru,
- hodnotenie manažmentom školy,
- na základe ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok mimoškolskej činnosti,
- vzájomného hodnotenia učiteľov (otvorené hodiny, vzájomné hospitácie)
- hodnotenia rodičmi, verejnosťou,
- dobrých, dlhotrvajúcich výsledkoch vo výchovno-vyučovacom procese,
- príkladného vzťahu k žiakom a ich rodičom,
- tvorivého prístupu, ochote ďalšieho vzdelávania, presnosť, dochvilnosť, samostatnosť,
- taktnosť a kladný vzťah k organizácii,
- reprezentácie seba a školy prostredníctvom výsledkov na súťažiach,
- tvorba projektov,
- účasť na akciách školy,

Hodnotenie školy

Vychádza z poslania školy a komu má slúžiť. Teda hlavným kritériom hodnotenie školy je spokojnosť žiakov a rodičov.

Pravidelne sa monitorujú:

- podmienky na výchovu a vzdelávanie,
- priebeh vzdelávania – metódy a formy vyučovania,
- prostredie – klíma školy,
- imidž školy,
- riadenie školy, kvalita personálnej práce,
- ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov,
- výsledky vzdelávania,
- úroveň výsledkov práce školy vzhľadom na podmienky a finančné zdroje,
- spokojnosť s vedením školy a zamestnancami,
- celková úroveň výsledkov práce.

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

Oblasť	Cieľ	Kritérium	Nástroj	Interval
Podmienky na vzdelávanie	Príjemné a inšpiratívne prostredie, kvalitné vybavenie s efektívnym využitím	Spokojnosť žiakov, rodičov učiteľov	dotazník pre rodičov, SWOT analýza učiteľov	raz ročne, marec, alebo apríl
Priebeh vzdelávania	kvalitná práca učiteľov pri naplňovaní zámerov ŠkVP	spokojnosť žiakov a rodičov, kvalita výsledkov	sebahodnotenie učiteľov, porovnávacie testy	dva razy ročne február a jún
Podpora žiakov	primeraná podpora problémových žiakov, sociálne	kvalita výsledkov	výsledky súťaží	výsledky súťaží dva razy ročne

	slabších			
Výsledky vzdelávania	rozvoj zručností z ŠkVP	kvalita výsledkov	klasifikácie, hodnotenie kľúčových kompetencií	dva razy ročne
Riadenie školy	efektívny chod školy, plnenie zásad ŠkVP, vytvorenie podmienok na realizáciu žiakov a učiteľov	prevaha pozitívneho hodnotenia	SWOT analýza dotazník pre rodičov	raz ročne
Výsledky práce školy	naplnenie koncepčných zámerov ŠkVP	výrazná prevaha spokojných či skôr spokojných respondentov	dotazník pre rodičov	raz ročne

IV. Školský učebný plán

Využitie voliteľných hodín

V rámci školského vzdelávacieho programu sme posilnili dotáciu vyučovacích hodín vo variantoch A, B, C, v triede autistov. Disponibilné hodiny boli pridané k povinným predmetom Štátneho vzdelávacieho programu - jedna sa o predmety u ktorých bola krátená časová dotácia, alebo o predmety, v ktorých je navýšenie počtu hodín dôležité. Tieto hodiny boli pridané z dôvodu zlepšenia, skvalitnenia a upevnenia preberaného učiva netradičnými formami a metódami. Tieto hodiny budú viditeľne vyznačované v časovo-tematických plánoch. V rámci školského vzdelávacieho programu sme posilnili dotáciu vyučovacích hodín

vo vzdelávacích oblastiach príroda a spoločnosť, konkrétne v predmetoch vecné učenie a vlastiveda, v trívii sme pridali k vzdelávacím oblastiam jazyk a komunikácia, matematika a práca s informáciami a obohatili sme vzdelávanie o náboženskú výchovu, nakoľko žijeme v religióznej oblasti a rodičia prejavili záujem o vyučovanie tohto predmetu. Vo variante B variante vyučujeme nový predmet Zmyslová výchova zmyslová hodina Vzhľadom k tomu, že zmyslová výchova bola B variantu úplne vypustená, navrhujeme jej opätovné zaradenie t.j.1 hodina týždenne; pretože tvorí neodmysliteľnú súčasť všestranného rozvoja žiakov a vytvára predpoklady pre získavanie ďalších vedomostí a zručností.

Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy odrážajú vo vyučovacom procese aktuálne problémy súčasného sveta, a preto sú neoddeliteľnou súčasťou základného vzdelania. Prostredníctvom nich zoznamujeme žiakov s konkrétnymi problémami, s ktorými sa budú pravdepodobne vo svojom živote stretávať a vybaviť ich nástrojmi na ich riešenie. Z daných prierezových tém nevytvárame samostatné vyučovacie predmety, ale integrujeme ich do všetkých vyučovacích predmetov všetkých ročníkov. Zaradenie určitej prierezovej témy je vyčlenené v tematických výchovno-tematických plánoch jednotlivých predmetov vo všetkých ročníkoch. Sú rozpracované ako metodická príručka . Sú to:

1. Dopravná výchova	DOV
2. Osobnostný a sociálny rozvoj	OSR
3. Environmentálna výchova	ENV
4. Mediálna výchova	MEV
5. Multikultúrna výchova	MUV
6. Ochrana života a zdravia	OŽZ
7. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	PPZ
8. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	RLK

Ďalšie úlohy budú realizované podľa pokynov aktuálnych POP.

VARIANT A

Ciele výchovy a vzdelávania

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie (spôsobilosti), ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná. Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- poskytnúť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového,
- rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého,
- odporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote,
- vyvážené rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť, rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,

- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, , aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie.

Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z., dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou (ISCED 1).

Profil absolventa

Kľúčové kompetencie sú viacúčelové (multifunkčné), lebo slúžia na výkon pracovných a mimopracovných (občianskych, spotrebiteľských, rodinných, zdravotných a iných) aktivít v osobnom živote. Majú nad predmetový charakter a vzájomne sa prelínajú. Sú výsledkom celkového procesu celostného vzdelávania. K ich rozvíjaniu prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, programové aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimo vyučovacej a v mimoškolskej činnosti. Vyvážené rozvíjajú perceptuálno -motorickú, kognitívnu a sociálno-emocionálnu oblasť osobnosti žiaka.

V etape primárneho vzdelávania sú za kľúčové považované: komunikačné spôsobilosti, matematická gramotnosť a gramotnosť v oblasti prírodných vied a technológií, spôsobilosť v oblasti digitálnej gramotnosti (informačno-komunikačné technológie), spôsobilosť učiť sa učiť sa, riešiť problémy, ďalej sú to osobné, sociálne a občianske spôsobilosti, spôsobilosť chápať kultúru v kontexte a vyjadrovať sa prostriedkami danej kultúry.

Kľúčové kompetencie

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre **žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):**

(a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvislé ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,

- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- vie samostatne písomne komunikovať (nakoľko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zraková – motorickej koordinácie),
- dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí,
- je schopný vyjadriť svoj názor a obhájiť ho,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne,
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí a dospelých,
- správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- preberá spoluzodpovednosť za seba aj za činnosť skupiny,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy,

(b) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- má vytvorené vedomie o ekológii, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie,

(c) kompetencie (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,
- vie používať vyučovacie programy,
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,

(d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- ovláda algoritmus učenia sa a dodržiava ho,
- získané vedomosti dokáže uplatniť v rozličných situáciách a podmienkach,
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce,
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení,
- hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých,

(e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- rozpozná problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni a skúsenostiam navrhuje riešenia na ich prekonanie,
- dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému,
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc,

(f) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí,
- má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí,
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

(g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať základné druhy umenia,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka, rešpektuje vkus iných ľudí,

- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

Rámcový učebný plán

Rámcový učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia A variant s vyučovacím jazykom slovenským											
Vzdelávacia oblasť	Predmety/Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	8	8	8	7	6,5 +0,5	6,5 +0,5	5	5	5	60
	rozvíjanie komunikatívnych schopností										
	rozvíjanie grafomotorických zručností										
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1+1	1+1	1+1							6
	vlastiveda				2+1	2+1	3				9
Človek a príroda	fyzika							1	1	1	3
	chémia									1	1
	biológia							1	1	1	3
Človek a spoločnosť	dejepis							1	1	1	3
	geografia							1	1	1	3
	občianska náuka							1	1	1	3
	základy rodinného života							1	1	1	3
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Matematika	matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	45

a práca s informáciami	informatická výchova					0,5 +0,5	0,5 +0,5	0,5 +0,5	0,5 +0,5	1	5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1+1	2+1	3+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	3,5 +1,5	39
	svet práce							0,5 +0,5	0,5 +0,5	0,5 +0,5	3
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Spolu povinná časť		18	19	20	21	22	23	24	24	25	196+35 231
Školský vzdelávací program											
Voliteľné hodiny		4	4	4	4	4	3	4	4	4	35
SPOLU : povinná časť a voliteľné hodiny		22	23	24	25	26	26	28	28	29	231

Poznámky:

1. Triedy sa delia podľa súčasnej platnej legislatívy..
2. Predmet náboženstvo sa vyučuje v rozsahu 1 hodiny týždenne a nie je klasifikované známku.
3. Telesná a výchova, Výtvarná výchova a Pracovné vyučovanie sú hodnotené
4. známku a klasifikované podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu.
5. Žiaci s kráteným vyučovaním, budú mať triednym učiteľom spracovaný rozvrh s údajmi, ktoré vyučovacie hodiny bude absolvovať s menším počtom hodín a z ktorých bude oslobodený úplné/po konzultácii s ČŠPP/

VARIANT B

Ciele výchovy a vzdelávania

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je

- rozvíjať kognitívne a psychomotorické procesy, všestrannú komunikáciu,
- rozvíjať individuálne schopnosti a predpoklady mentálne postihnutých žiakov tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré dokážu využiť v osobnom živote,
- zamerať sa na pripravenosť v praktickom živote s možnosťou prirodzenej integrácie do spoločnosti a stali sa jej prirodzenou súčasťou,
- podnecovať žiakov k mysleniu na podklade názoru a k riešeniu problémov,
- učiť žiakov chrániť si svoje zdravie a zdravie iných.

Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z., dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou (ISCED 1).

Profil absolventa

Absolvent primárneho vzdelania stredným stupňom mentálneho postihnutia má osvojené nasledovné kľúčové **kompetencie (spôsobilosti)**.

Kľúčové kompetencie

a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu jednoduchého písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,

- zvláda jednoduchou formou písomnú komunikáciu,
- dokáže určitý čas sústredene počúvať,
- je schopný vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi,
- učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- rieši konflikty s pomocou dospelých,
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,
- rešpektuje dospelých,
- správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými,

b) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu,

c) kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- využíva základné formy informačnej a komunikačnej technológie,
- ovláda elementárne spôsoby práce s počítačom,
- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- vie používať vyučovacie programy,
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,

d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť

- ovláda základy čítania, písania, počítania a využíva ich k svojmu vzdelávaniu,
- používa termíny, znaky s symboly v spojitosti s konkrétnymi situáciami každodenného života,
- dokáže pracovať s pomocou učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých.,
- získané vedomosti, zručnosti a návyky dokáže uplatniť v praktických situáciách,

e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- dokáže popísať problém, vie na koho sa môže obrátiť o pomoc pri riešení problémov,
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc,

f) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- uvedomuje si, že má svoje práva a aj povinnosti,
- čiastočne dokáže odhadnúť dôsledky svojich činov,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor a prijať názor iných,
- dokáže spolupracovať v skupine,
- je ohľaduplný k iným ľuďom,
- uvedomuje si potrebu ochrany svojho zdravia,

g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- vníma krásu umeleckých diel, ľudových tradícií, produktov ľudskej práce,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ovláda základné pravidlá a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- nepoškodzuje kultúrno-historické dedičstvo a pozná ľudové tradície.

Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií

Rámcový učebný plán

Rámcový učebný plán pre žiakov so **stredným stupňom mentálneho postihnutia B variant** s vyučovacím jazykom slovenským.

Vzdelávacia oblasť	Predmety/Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Spolu

Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	2	2	3	3	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	34
	rozvíjanie komunikatívnych schopností	3	3	3	3	3	3	2+1	2+1	2+1	2+1	30
	rozvíjanie grafomotorických zručností	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1					12
	zmyslová výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	3	3	3	3	30
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	29
	informatická výchova							1	1	1	1	4
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4	4	4	4	4	4,5+1	4,5+1	4,5+1	4,5+1	46
	svet práce							0,5	0,5	0,5	0,5	2
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Spolu povinná časť		18	19	20	20	21	21	22	22	22	22	165
Školský vzdelávací program												
Voliteľné hodiny		4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	38
SPOLU : povinná časť a voliteľné hodiny		22	23	24	24	25	25	26	26	26	26	203

Poznámky:

- Hodnotenie všetkých predmetov je slovné podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu
- Žiaci s kráteným vyučovaním, budú mať triednym učiteľom spracovaný rozvrh s údajmi, ktoré vyučovacie hodiny budú v absolvovať s menším počtom hodín a z ktorých bude oslobodený úplné/po konzultácii s CŠPP/.

VARIANT C

Ciele výchovy a vzdelávania

Cieľom primárneho vzdelávania žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je

- umožniť žiakovi spoznávať svoje vlastné rozvojové možnosti, postupovať pri jeho vzdelávaní podľa vlastných schopností, individuálnym tempom,
- prispievať k maximálnemu rozvoju osobnosti žiaka, primerane k jeho schopnostiam a predpokladom,
- pripraviť žiaka na bežný život primerane k jeho schopnostiam.

Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z., dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou (ISCED 1).

Profil absolventa

Absolvent by mal dosiahnuť čo najširší a najrozsiahlejší záber v jednotlivých oblastiach podľa jeho individuálnych psychických a fyzických možností a schopností. Čiastočne až úplne samostatne vykonávať sebaobslužné činnosti (signalizovať potrebu, hygienické návyky, spolupracovať pri obliekaní a vyzliekaní, stolovanie,...). Mať vybudované sociálne vzťahy v užšom (trieda, škola, učitelia, asistenti, spolužiaci atď.) a širšom (mimo zariadenia školy) sociálnom prostredí. Úroveň vedomostí je ovplyvnená individuálnymi možnosťami a schopnosťami žiaka (intelekt, pridružené postihnutia,...).

Absolvent na základe výsledkov svojich individuálnych schopností sa môže zaradiť do praktickej školy (podľa možností a schopností jednotlivcov). Absolvent programu primárneho vzdelávania získa predpoklady, aby v rámci svojich možností dokázal komunikovať, spolupracovať. Má osvojené základy používania materinského, štátneho jazyka, základy sebaobslužných činností, má osvojené tieto kľúčové kompetencie.

Kľúčové kompetencie

a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa ústnou, písomnou formou podľa svojich schopností, adekvátne stupňu postihnutia,
- v materinskom jazyku na prijateľnej úrovni rozumie hovorenému slovu (textu),
- dokáže určitý čas počúvať, reagovať a vyjadriť svoj názor,

b) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych životných situácií podľa svojich schopností,

c) kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- využíva základné informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- komunikuje pomocou elektronických médií s pomocou učiteľa
-

Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

Rámcový učebný plán

Rámcový učebný plán pre žiakov s ťažkým a hlbokým stupňom mentálneho postihnutia C variant s vyučovacím jazykom slovenským - celé vyučovanie												
Vzdelávacia oblasť	Predmety/Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Spolu
Jazyk a komunikáci a	Rozvíjanie sociálnych zručnosti	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	34
	rozvíjanie komunikačných schopnosti	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	16

	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	13
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1	1	1	1	1+1	1+1	1	1	1	1	12
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova							1	1	1	1	4
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
	Informatická výchova							0,5 +0,5	0,5 +0,5	0,5 +0,5	0,5 +0,5	4
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2	2	2	3	3	3	2,5 +0,5	2,5 +0,5	2,5 +0,5	2,5 +0,5	27
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1 +0,5	1 +0,5	1 +0,5	1 +0,5	1 +0,5	1 +0,5	1 +0,5	1 +0,5	1 +0,5	1 +0,5	15
	hudobná výchova	1 +0,5	1 +0,5	1 +0,5	1 +0,5	1 +0,5	1 +0,5	1 +0,5	1 +0,5	1 +0,5	1 +0,5	15
Zdravie a pohyb	zdravotná telesná výchova	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	40
Spolu povinná časť		18	18	18	18	17	17	17	17	17	17	174+26 200
Školský vzdelávací program												
Voliteľné hodiny		2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	26
SPOLU : povinná časť a voliteľné hodiny		20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	200

Poznámky:

1. HV 0,5 a VV 0,5 sa budú učiť týždenne ako 1 vyučovacia hodina.. budú sa striedať každý druhý týždeň/ 1 týždeň 1 hod. muzikoterapia-2 týždeň 1 hodina arteterapia.
2. Žiaci s kráteným vyučovaním, budú mať triednym učiteľom spracovaný rozvrh s údajmi, ktoré vyučovacie hodiny bude absolvovať s menším počtom hodín a z ktorých bude oslobodený úplné/po konzultácii s ČŠPP/

Rámcový učebný plán - krátené vyučovanie

Rámcový učebný plán pre žiakov s ťažkým stupňom mentálneho postihnutia C variant s vyučovacím jazykom slovenským - krátené vyučovanie 2x2 hod.

Vzdelávacia oblasť	Predmety/Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	rozvíjanie komunikatívnych schopností	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	rozvíjanie grafomotorických zručností	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Príroda a spoločnosť	vecné učenie											
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova											
Matematika a práca s informáciami	Matematika	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	informatická výchova											
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie											
Umenie a kultúra	výtvarná výchova											
	hudobná výchova											
Zdravie a pohyb	Zdravotná telesná výchova											
Spolu povinná časť		4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
Školský vzdelávací program												
Voliteľné hodiny												
SPOLU : povinná časť a voliteľné hodiny		4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40

Poznámka :

Pri krátenom vyučovaní :

PVC, HUV, VYV,INF, VUC – budú realizované v rámci trívia, ako relaxačné chvíľky.
NBV – oslobodení

AUTISTI

Ciele výchovy a vzdelávania

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím je rozvinutie kľúčové kompetencií (spôsobilostí) na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná, maximálne možné integrovanie do spoločnosti.

Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom, alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods.

3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z., dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou (ISCED 1).

Profil absolventa

Žiak je pripravený na ďalšie vzdelávanie a prípravu na povolanie v praktickej škole alebo v odbornom učilišti v oblasti komunikácie, sociálnych a manuálnych zručností.

Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

Rámcový učebný plán

Rámcový učebný plán pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Predmety/Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	2	2	2	2	5	5	5	5	5	35
	rozvíjanie komunikačných schopností a sociálnych zručností	7	8	8	7	4	4	2	2	2	52
	rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	4
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1	1	1							3
	Vlastiveda				2	3	3				8
Človek a príroda	Fyzika							1	1	1	3
	Chémia									1	1
	Biológia							1	1	1	3
Človek a spoločnosť	Dejepis							1	1	1	3
	Geografia							1	1	1	3
	občianska náuka							1	1	1	3
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3	4	4	4	4	4	4	4	4	35
	informatická výchova							1	1	1	3
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	18
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Spolu povinná časť		20	22	22	22	23	23	24	24	25	

Školský vzdelávací program										
Voliteľné hodiny	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
SPOLU : povinná časť a voliteľné hodiny	22	24	24	24	25	25	26	26	27	

Poznámky :

1. Predmet náboženstvo sa vyučuje v rozsahu 1 hodiny týždenne
2. V tomto variante je odsúhlasené slovné hodnotenie zo všetkých predmetov

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím sa podľa § 94 ods. 2, písm. f) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 245/2008 Z. z.) postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím.

Vzdelávací program pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím sa uplatňuje pri vzdelávaní žiakov s touto diagnózou v základnej škole podľa § 94 ods.1, písm. a) a b), t.j. v základnej škole pre žiakov s autizmom a v ďalších školách pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, v špeciálnych triedach základných škôl alebo pri individuálnom začlenení. Vymedzuje špecifické potreby a požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť o žiakov v školách, kde sú vzdelávaní.

V. Učebné osnovy

Vychádzajúc zo štátneho vzdelávacieho programu, skúseností, tradícií, požiadaviek rodičov, dlhodobo dosahovaných výsledkov a koncepcie rozvoja školy orientovala naša škola svoj Školský vzdelávací program predovšetkým na upevnenie vedomostí a zručností.

Rozpracované učebné osnovy jednotlivých ročníkov a predmetov sú v súlade so Štátnym vzdelávacím programom a sú súčasťou Školského vzdelávacieho programu.

Učebné osnovy tvoria vlastný didaktický program vzdelávania pre každý predmet. Vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu a reflektujú profil absolventa a zameranie školy.

Učebné osnovy rozpracované osobitne podľa jednotlivých variantov a ročníkoch. Sú súčasťou ŠkVP ako prílohy:

A variant - 1.- 9. ročník /Prílohy č. 1 - 9 /

B variant - 1. 10. ročník /Prílohy č. 10 - 19 /

C variant - 1.-10. ročník / Prílohy č. 20 - 29 /

Autisti - 1. - 9. roč. / Prílohy 30 - 38/

VI. Tematicko – výchovno vzdelávacie plány

TVVP sú spracované v elektronickej podobe.